

srijeda, 9. ožujka 2022.

P9_TA(2022)0062

Genetski modificirani pamuk GHB811 (BCS-GH811-4)

Rezolucija Europskog parlamenta od 9. ožujka 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB811 (BCS-GH811-4), sastoje se ili su proizvedeni od njega, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D077486/02 – 2021/3057(RSP))

(2022/C 347/05)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir nacrt provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB811 (BCS-GH811-4), sastoje se od njega ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D077486/02,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 7. stavak 3. i članak 19. stavak 3.,
- uzimajući u obzir glasovanje Stalnog odbora za prehrambeni lanac i zdravlje životinja iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 od 11. siječnja 2022., koje nije dovelo do usvajanja mišljenja,
- uzimajući u obzir članke 11. i 13. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) doneseno 8. srpnja 2021. i objavljeno 16. kolovoza 2021. ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije u kojima se protivi odobravanju genetski modificiranih organizama („GMO“) ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ SL L 268, 18.10.2003., str. 1.

⁽²⁾ SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

⁽³⁾ Znanstveno mišljenje EFSA-ina Povjerenstva za genetski modificirane organizme o procjeni genetski modificiranog pamuka 73496 za uporabu u hrani i hrani za životinje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 (zahtjev EFSA-GMO-ES-2018/154), <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6781>

⁽⁴⁾ Parlament je u osmom sazivu donio 36 rezolucija u kojima se protivi odobravanju GMO-a. Nadalje, u devetom sazivu Parlament je donio sljedeće rezolucije:

- Rezolucija Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), sastoje se ili su proizvedeni od njega, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0028).
- Rezolucija Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o nacrtu Provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0029).
- Rezolucija Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju ili četiriju pojedinačnih promjena MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 i DAS-40278-9, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0030).

srijeda, 9. ožujka 2022.

-
- Rezolucija Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije kojom se produljuje odobrenje za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), sastoje se ili su proizvedeni od njega, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0054).
 - Rezolucija Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 89788 (MON-89788-1), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0055).
 - Rezolucija Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i potkombinacije MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i NK603 × DAS-40278-9, sastoje se ili su proizvedeni od njih na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0056).
 - Rezolucija Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju, četiriju ili pet pojedinačnih promjena Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 i GA21, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0057).
 - Rezolucija Europskog parlamenta od 14. svibnja 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0069).
 - Rezolucija Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603, sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 89034, MIR162 i NK603 i o stavljanju izvan snage Provedbene odluke Komisije (EU) 2018/1111 na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0291).
 - Rezolucija Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), sastoje se od nje ili su od nje proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0292).
 - Rezolucija Europskog parlamenta od 11. studenoga 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju ili četiriju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 i NK603, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0293).
 - Rezolucija Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0368).
 - Rezolucija Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411, te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 89034, MIR162 i MON 87411, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0366).
 - Rezolucija Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o nacrtu Provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0367).
 - Rezolucija Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0365).
 - Rezolucija Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 89034 (MON-89Ø34-3), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0369).
 - Rezolucija Europskog parlamenta od 11. ožujka 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB614 × T304-40 × GHB119, sastoje se ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0080).

srijeda, 9. ožujka 2022.

- uzimajući u obzir članak 112. stavke 2. i 3. Poslovnika,

- uzimajući u obzir Prijedlog rezolucije Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,

- A. budući da je društvo BASF Agricultural Solutions Belgium NV, sa sjedištem u Belgiji, koje je podružnica društva BASF SE, sa sjedištem u Njeačkoj, u ime društva BASF Agricultural Solutions Seed US LLC („podnositelj zahtjeva”) 19. rujna 2018. u skladu s člancima 5. i 17. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 podnijelo zahtjev za stavljanje na tržište hrane, sastojaka hrane i hrane za životinje koji sadržavaju genetski modificiranu soju GHB811 („genetski modificirani pamuk”), sastoje se ili su proizvedeni od nje; budući da je taj zahtjev također obuhvaćao stavljanje na tržište proizvoda koji sadrže genetski modificiran kukuruz ili se sastoje od njega za druge namjene osim uporabe u hrani i hrani za životinje, no ne i za uzgoj;

- B. budući da je EFSA 8. srpnja 2021. donijela pozitivno mišljenje o odobrenju za genetski modificirani pamuk, koje je objavljeno 16. kolovoza 2021.;

- C. budući da je genetski modificirani pamuk razvijen kako bi se omogućila tolerancija na herbicide glifosata i inhibitora HPPD-a⁽⁵⁾; budući da herbicidi inhibitori HPPD-a uključuju herbicide kao što su izoksafutol, mezotrion i tembotrionin;

- D. budući da se ulje sjemeni pamuka može pronaći u raznim prehrambenim proizvodima, uključujući preljeve, majonezu, fine pekarske proizvode, čokoladne namaze i čips, premda je njegova ljudska potrošnja relativno ograničena u Europi; budući da se životinje hrane pamukom ponajprije u obliku brašna i pogače od sjemenki pamuka ili cijelih sjemenki pamuka⁽⁶⁾; budući da i ljudi konzumiraju pamuk u obliku pamučnog brašna;

-
- Rezolucija Europskog parlamenta od 11. ožujka 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0081).
 - Rezolucija Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju DAS-81419-2 × DAS-44406-6, sastoje se ili su od nje proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0334).
 - Rezolucija Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena 1507, MIR162, MON810 i NK603, sastoje se ili su proizvedeni od njega, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0335).
 - Rezolucija Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt 11 (SYN-BTØ11-1), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0336).
 - Rezolucija Europskog parlamenta od 15. veljače 2022. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju GMB151 (BCS-GM151-6), sastoje se ili su proizvedeni od nje, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0024).
 - Rezolucija Europskog parlamenta od 15. veljače 2022. o Nacrtu provedbene direktive Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB614 (BCS-GHØØ2-5), sastoje se ili su proizvedeni od njega, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0025).

⁽⁵⁾ Mišljenje EFSA-e, str. 1.

⁽⁶⁾ Znanstveno mišljenje Povjerenstva EFSA-e za genetski modificirane organizme o procjeni genetski modificiranog pamuka GHB614 × T304-40 × GHB119 za upotrebu u hrani i hrani za životinje te uvoz i preradu, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 (zahtjev EFSA-GMO-NL-2014-122), EFSA Journal 2018:16(7):5349, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2018.5349>, str. 22.

srijeda, 9. ožujka 2022.

Nepostojanje procjene za komplementarne herbicide

- E. budući da se Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 503/2013 ⁽⁷⁾ zahtijeva procjena o tome utječu li očekivane poljoprivredne prakse na ishod proučavanih krajnjih točaka; budući da je u skladu s tom Provedbenom uredbom to posebno relevantno za biljke otporne na herbicide;
- F. budući da se u brojnim studijama iznosi da je za genetski modificirane usjeve otporne na herbicide potrebno koristiti više komplementarnih herbicida, velikim dijelom zbog pojave korova otpornih na herbicide ⁽⁸⁾; budući da se zbog toga mora očekivati da će genetski modificiran pamuk biti izložen i višim i ponovljenim dozama glifosata i herbicida inhibitora HPPD-a te da bi, stoga, količina njihovih ostataka tijekom žetve mogla biti veća;
- G. budući da je EFSA u studenome 2015. zaključila da glifosat vjerojatno nije karcinogen, a Europska agencija za kemikalije u ožujku 2017. da nije potrebna klasifikacija; budući da je za razliku od njih Međunarodna agencija za istraživanje raka, agencija Svjetske zdravstvene organizacije specijalizirana za rak, 2015. glifosat kategorizirala kao tvar koja je vjerojatno karcinogena za čovjeka; budući da se u nizu najnovijih znanstvenih stručno recenziranih studija potvrđuje moguća karcinogenost glifosata ⁽⁹⁾;
- H. budući da prema podacima EFSA-e nisu dostupni toksikološki podaci koji bi opravdali provedbu procjene rizika za potrošače za nekoliko produkata razgradnje glifosata relevantnih za genetski modificirane usjeve otporne na glifosat ⁽¹⁰⁾;
- I. budući da je izoksafutol, prema usklađenom klasificiranju i označivanju koje je odobrila Unija, vrlo toksičan za vodeni okoliš i da se za njega sumnja da može izazvati oštećenja ploda ⁽¹¹⁾; budući da je u svrhu procjene rizika na genetski modificiranom pamuku upotrijebljen samo izoksafutol; međutim, budući da herbicidi koji su inhibitori HPPD-a obuhvaćaju niz herbicida, uključujući mezotrion, koji se prema EFSA-i može smatrati endokrinim disruptorom ⁽¹²⁾;
- J. budući da je, prema neovisnoj znanstvenoj analizi ⁽¹³⁾, zbog načina djelovanja aktivnih sastojaka komplementarnih herbicida vjerojatno da će primjena tih herbicida izazvati stresne reakcije u biljkama i tako utjecati na ekspresiju gena i sam sastav biljaka;
- K. budući da se smatra da procjena ostataka herbicida i produkata njihove razgradnje pronađenih na genetski modificiranim biljkama nije u nadležnosti Povjerenstva EFSA-e za genetski modificirane organizme te se stoga ne provodi u okviru postupka davanja odobrenja za genetski modificirane organizme; budući da je to problematično zbog načina na koji pojedina genetski modificirana biljka razgrađuje komplementarne herbicide te zbog toga što na sastav, a time i na toksičnost produkata razgradnje (metabolita) može utjecati sama genetska modifikacija ⁽¹⁴⁾;

⁽⁷⁾ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 503/2013 od 3. travnja 2013. o prijavama za odobrenje genetski modificirane hrane i hrane za životinje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća i o izmjeni uredbi Komisije (EZ) br. 641/2004 i (EZ) br. 1981/2006 (SL L 157, 8.6.2013., str. 1.).

⁽⁸⁾ Vidi primjerice Bonny, S., Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact (Genetski modificirani usjevi i korovi otporni na herbicide i herbicidi: pregled i učinak), *Environmental Management*, siječanj 2016.; 57(1), str. 31.-48., <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> i Benbrook, C.M., Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years (Učinak genetski modificiranih usjeva na korištenje pesticida u SAD-u – prvih šesnaest godina), *Environmental Sciences Europe*; 28. rujna 2012., sv. 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

⁽⁹⁾ Vidi, na primjer, <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610> i <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>

⁽¹⁰⁾ Zaključak EFSA-e o stručnom pregledu procjene rizika od pesticida s aktivnom tvari glifosatom, *EFSA Journal* 2015.; 13(11):4302, str. 3. <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>

⁽¹¹⁾ <https://echa.europa.eu/substance-information/-/substanceinfo/100.114.433>

⁽¹²⁾ Zaključak EFSA-e o stručnom pregledu procjene rizika od pesticida koji sadržavaju aktivnu tvar mezotrion. *EFSA Journal* 2016., 14(3):4419, str. 3. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2016.4419>

⁽¹³⁾ Komentar Testbiotecha o Znanstvenom mišljenju o procjeni genetski modificiranog pamuka GHB881 namijenjenog korištenju u hrani i hrani za životinje skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 (zahtjev EFSA-GMO-ES-2018-154 koji je podnio BASF). <https://www.testbiotech.org/content/testbiotech-comment-cotton-ghb881>

⁽¹⁴⁾ To je doista slučaj kod glifosata, kako se navodi u obrazloženom mišljenju EFSA-ine revizije postojećih maksimalnih razina ostataka glifosata u skladu s člankom 12. Uredbe (EZ) br. 396/2005, *EFSA Journal* 2018; 16(5):5263, str. 12., <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5263>

srijeda, 9. ožujka 2022.

Primjedbe nadležnog tijela države članice

L. budući da su države članice tijekom tromjesečnog razdoblja savjetovanja EFSA-i uputile brojne kritike⁽¹⁵⁾; budući da se, između ostalog, kritika upućuje tome da na temelju predstavljenih dokaza i usporedne procjene nije moguće donijeti zaključak o sigurnosti modificiranog pamuka, da uzgoj genetski modificiranog pamuka podrazumijeva povećanu izloženost glifosatu gospodarskih subjekata u trećim zemljama, čiji je utjecaj na zdravlje trenutačno sporan, ali bi mogao biti štetan, da su informacije i podaci o toksikologiji nedostadni i da plan praćenja ne povezuje aktivnosti praćenja s relevantnim ciljevima zaštite;

Ispunjavanje međunarodnih obveza Unije

M. budući da se u izvješću posebnog izvjestitelja Ujedinjenih naroda za pravo na hranu iz 2017. godine zaključuje da opasni pesticidi, posebno u zemljama u razvoju, imaju katastrofalne učinke po zdravlje⁽¹⁶⁾; budući da se u okviru cilja održivog razvoja br. 3.9 UN-a do 2030. želi znatno smanjiti broj smrtnih slučajeva i bolesti prouzročenih opasnim kemikalijama i onečišćenjem i kontaminacijom zraka, vode i tla⁽¹⁷⁾; budući da bi se odobravanjem uvoza genetski modificiranog pamuka povećala potražnja za tom biljkom tretiranom glifosatom i herbicidima inhibitorima HPPD-a, čime bi se povećala izloženost radnika i okoliša u trećim zemljama; budući da je rizik od povećane izloženosti radnika i okoliša osobito zabrinjavajući kad je riječ o genetski modificiranim usjevima otpornima na herbicide, s obzirom na veće količine herbicida koje se pritom koriste;

N. budući da prema stručno ocijenjenoj studiji Roundup objavljenoj 2020. jedan od najviše korištenih herbicida na bazi glifosata u svijetu može dovesti do gubitka biološke raznolikosti, zbog čega ekosustavi postaju osjetljiviji na onečišćenje i klimatske promjene⁽¹⁸⁾;

O. budući da su u stručno recenziranoj znanstvenoj studiji provedenoj u Meksiku 2021. dokazani fiziološki, metabolički i ekološki učinci introgresije transgena⁽¹⁹⁾ u divljem pamuku te je utvrđeno da je, među ostalim, izražavanje gena *cp4-epsps* (tolerantan na glifosat) u divljem pamuku u prirodnim uvjetima promijenilo razine izlučivanja ekstraflornog nektara, a time i njegovu povezanost s različitim vrstama mravi, kao i razina oštećenja biljojeda⁽²⁰⁾; budući da se u studiji navodi: „Ako želimo očuvati primarni genski skup divljih srodnika *in situ*, moramo raditi na utvrđivanju ekoloških i evolucijskih procesa na koje utječe postojanje i trajnost tih transgena unutar njihovih populacija” i da se „nakon otkrivanja tih gena mogu brzo osmisliti strategije ublažavanja za smanjenje razmjera štete”; budući da bi najučinkovitija strategija za ublažavanje introgresije transgena i povezanih rizika za divlje populacije i biološku raznolikost, u skladu s načelom predostrožnosti, bila izbjegavanje uzgoja transgenskih usjeva;

P. budući da Unija kao stranka potpisnica Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti mora zajamčiti da se aktivnostima u okviru njezine jurisdikcije ili pod njezinom kontrolom ne prouzročuje šteta u okolišu drugih država⁽²¹⁾; budući da uvoz genetski modificiranog pamuka ne bi trebao biti odobren s obzirom na to da bi njegov uzgoj i posljedična introgresija transgena mogli dovesti do neuravnoteženosti osjetljivih ekoloških interakcija u ekosustavima divljeg pamuka;

⁽¹⁵⁾ Primjedbe država članica dostupne su u bazi pitanja EFSA-e: <https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions>

⁽¹⁶⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>

⁽¹⁷⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

⁽¹⁸⁾ <https://www.mcgill.ca/newsroom/channels/news/widely-used-weed-killer-harming-biodiversity-320906>

⁽¹⁹⁾ Introgresija transgena trajna je integracija transgena iz transgenskih usjeva u prirodnu populaciju unakrsnim oprašivanjem.

⁽²⁰⁾ Vázquez-Barrios, V., Boege, K., Sosa-Fuentes, T.G., Rojas, P., Wegier, A.. "Ongoing ecological and evolutionary consequences by the presence of transgenes in a wild cotton population" („Tekuće ekološke i evolucijske posljedice zbog prisutnosti transgena u populaciji divljeg pamuka”), *Scientific Reports* 11, 2021., 1959., <https://doi.org/10.1038/s41598-021-81567-z>

⁽²¹⁾ Konvencija UN-a o biološkoj raznolikosti, članak 3.: <https://www.cbd.int/convention/articles?a=cbd-03>

srijeda, 9. ožujka 2022.

Q. budući da se u Uredbi (EZ) br. 1829/2003 navodi da genetski modificirana hrana ili hrana za životinje ne smije imati nepovoljne učinke na zdravlje ljudi, zdravlje životinja ili okoliš te da Komisija pri sastavljanju svojih odluka mora uzeti u obzir sve relevantne odredbe prava Unije i druge legitimne čimbenike važne za predmet koji se razmatra; budući da bi takvi legitimni faktori trebali obuhvaćati obveze Unije u okviru ciljeva održivog razvoja UN-a, Pariškog klimatskog sporazuma i Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti;

Nedemokratsko donošenje odluka

R. budući da na glasovanju Stalnog odbora za lanac prehrane i zdravlje životinja iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 koje je održano 11. siječnja 2022. nije doneseno nikakvo mišljenje, što znači da kvalificirana većina država članica nije podržala odobrenje;

S. budući da Komisija uviđa problematičnost činjenice da i dalje donosi odluke o davanju odobrenja za genetski modificirane organizme bez podrške kvalificirane većine država članica, što je u svakom slučaju iznimka u postupku odobrenja proizvoda, ali je postalo pravilo pri donošenju odluka o odobrenjima za genetski modificiranu hranu i hranu za životinje;

T. budući da je Europski parlament u osmom sazivu donio ukupno 36 rezolucija u kojima se protivi stavljanju na tržište genetski modificiranih organizama za hranu i hranu za životinje (33 rezolucije) i uzgoju genetski modificiranih organizama u Uniji (tri rezolucije); budući da je u devetom sazivu Europski parlament već usvojio 23 prigovora na stavljanje genetski modificiranih organizama na tržište; budući da kvalificirana većina država članica nije podržala odobravanje nijednog od tih genetski modificiranih organizama; budući da razlozi zbog kojih države članice ne podržavaju odobrenja uključuju nepoštovanje načela predostrožnosti u postupku odobravanja i znanstvena pitanja povezana s procjenom rizika;

U. budući da Komisija i dalje daje odobrenja za genetski modificirane organizme unatoč tome što je i sama priznala postojanje demokratskih nedostataka te usprkos izostanku potpore država članica i prigovorima Parlamenta;

V. budući da u slučajevima u kojima u Žalbenom odboru kvalificirana većina država članica nije podržala davanje odobrenja nije potrebno mijenjati zakonodavstvo kako bi se Komisiji omogućilo da uskrati odobrenje za genetski modificirane organizme ⁽²²⁾;

1. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije prekoračuje provedbene ovlasti predviđene Uredbom (EZ) br. 1829/2003;

2. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije nije u skladu s pravom Unije jer nije spojiv s ciljem Uredbe (EZ) br. 1829/2003, a on je, u skladu s općim načelima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²³⁾, pružanje osnove za visoku razinu zaštite života i zdravlja ljudi, zdravlja i dobrobiti životinja, interesa okoliša i potrošača u pogledu genetski modificirane hrane i hrane za životinje, uz istovremeno jamčenje uspješnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta;

3. traži od Komisije da povuče svoj nacrt provedbene odluke;

4. ponovno poziva Komisiju da ne odobrava genetski modificirane usjeve otporne na herbicide dok se zdravstveni rizici povezani s ostacima temeljito ne istraže na osnovi pojedinačnih slučajeva, što zahtijeva potpunu procjenu ostataka od prskanja genetski modificiranih usjeva komplementarnim herbicidima, procjenu produkata njihove razgradnje i svih kombiniranih učinaka, među ostalim i sa samom genetski modificiranom biljkom;

⁽²²⁾ U skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 (članak 6. stavak 3.), ako davanje odobrenja nije podržala kvalificirana većina država članica, Komisija „može”, ali ne „mora” dati odobrenje.

⁽²³⁾ Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

srijeda, 9. ožujka 2022.

5. pozdravlja činjenicu da je Komisija u dopisu zastupnicima od 11. rujna 2020. konačno uvidjela potrebu da se pri donošenju odluka o odobrenju genetski modificiranih organizama u obzir uzme održivost ⁽²⁴⁾; međutim, izražava duboko razočaranje zbog toga što je Komisija nastavila davati odobrenja za uvoz genetski modificiranih organizama u Uniju unatoč stalnim prigovorima Parlamenta i većine država članica koje glasuju protiv;
6. poziva EFSA-u da zatraži podatke o utjecaju konzumacije hrane i hrane za životinje dobivene od genetski modificiranih biljaka na crijevni mikrobiom;
7. ponovno apelira na Komisiju da u obzir uzme obveze Unije na temelju međunarodnih sporazuma, kao što su Pariški sporazum o klimatskim promjenama, Konvencija UN-a o biološkoj raznolikosti i ciljevi održivog razvoja UN-a; ponavlja svoj poziv da se nacrti provedbenih akata poprate obrazloženjem u kojem se objašnjava na koji se način poštuje načelo „nenanošenja štete” ⁽²⁵⁾;
8. naglašava da se u izmjenama Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 182/2011 ⁽²⁶⁾, koje je Europski parlament usvojio 17. prosinca 2020. kao temelj za pregovore s Vijećem, navodi da Komisija ne smije dati odobrenje za genetski modificirane organizme ako se za to nije izjasnila kvalificirana većina država članica; inzistira na tome da Komisija poštuje to stajalište te poziva Vijeće da hitno nastavi s radom i donese opći pristup u pogledu tog predmeta;
9. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

⁽²⁴⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽²⁵⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 15. siječnja 2020. o europskom zelenom planu (SL C 270, 7.7.2021., str. 2), stavak 102.

⁽²⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0364.